

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău
Judecător: Gheorghe Gorun
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Ana Panov
Sergiu Arnaut
Tamara Pelin

Republica Moldova
Curtea Suprema de Justiție
D E C I Z I E

29 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecător:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Ala Cobăneanu, Sveatoslav Moldovan,
Ion Vîlcov și Vera Macinskaia,

examinînd recursurile declarate de Inga Comanici în interesele lui Caporaso Mario,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Mario Caporaso împotriva Mariei Caporaso (Boico) privind desfacerea căsătoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2013, prin care apelul declarat de Caporaso Mario, a fost respins, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 aprilie 2013,

A C O N S T A T A T:

La 28 decembrie 2012 Mario Caporaso a înaintat în instanța de recurs o acțiune împotriva Mariei Caporaso (Boico) privind desfacerea căsătoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că, a cunoscut-o pe pârâta în anii 2002-2003, iar din relația lor pe data de 30 iulie 2008 s-a născut copilul Nicolas-Alessandro Caporaso.

A mai invocat reclamantul că, ulterior, în familia lor au început neînțelegeri, certuri, conflicte și ca rezultat soția a părăsit apartamentul unde locuiau împreună, astfel că la moment locuiesc separați. A încercat de mai multe ori să restabilească relația însă fără succes.

Reclamantul a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor.

Solicită reclamantul Mario Caporaso desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor la adresa de domiciliu a mamei Maria Caporaso și

obligarea pârâtei de a nu-i crea impedimente de a participa la educația și instruirea copilului minor.

Prin hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 aprilie 2013 acțiunea înaintată de Mario Caporaso împotriva Mariei Caporaso (Boico) privind desfacerea căsătoriei, a fost admisă. S-a desfăcut căsătoria dintre Mario Caporaso și Maria Caporaso (Boico) la 29 aprilie 2010, iar fiul minor a fost lăsat la întreținerea și educația mamei Maria Caporaso (Boico).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2013, a fost admis renunțul la capătul de cerere din apel, privind stabilirea domiciliului copilului minor Nicolas-Alessandro Caporaso cu mama Maria Caporaso. A fost respins apelul declarat de Mario Caporaso, fiind menținută hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 aprilie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată declarată de Mario Caporaso împotriva Mariei Caporaso (Boico) privind desfacerea căsătoriei.

Invocînd ilegalitatea acestei decizii, la 01 iulie 2013, de Inga Comanici în interesele lui Caporaso Mario, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu remiterea pricinii pentru rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, atît decizia instanței de apel, cît și hotărîrea primei instanțe a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material și au fost încălcate normele de drept procedural.

Totodată, mai invocă recurentul că, instanța de judecată nu au constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului.

Din actele pricinii se constată cu certitudine că, copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 19 iunie 2013, , iar recursul au fost declarat la 01 iulie 2013.

Astfel, prin prisma art. 434 C.P.C., instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Referința înaintată de Caporaso Maria la cererea de recurs declarată de Inga Comanici în interesele lui Caporaso Mario, a parvenit în adresa Curții Supreme de Justiție la 19 noiembrie 2013.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel, cu remiterea pricinii pentru rejudecare în instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art.445 alin. (1) lit. c) C.P.C., instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la 28 decembrie 2012 Mario Caporaso a înaintat în instanța de recurs o acțiune împotriva Mariei Caporaso

(Boico), prin care a solicitat, desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor la adresa de domiciliu a mamei Maria Caporaso și obligarea Mariei Caporaso (Boico) de a nu-i crea impedimente de a participa la educația și instruirea copilului minor.

S-a mai constatat că, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 aprilie 2013 acțiunea înaintată de Mario Caporaso împotriva Mariei Caporaso (Boico) privind desfacerea căsătoriei, a fost admisă. S-a desfăcut căsătoria dintre Mario Caporaso și Maria Caporaso (Boico) la 29 aprilie 2010, iar fiul minor a fost lăsat la întreținerea și educația mamei Maria Caporaso (Boico).

Invocînd ilegalitatea hotărîrii primei instanțe, Mario Caporaso a contestat-o cu apel.

Din actele pricinii se constată că, la 19 iunie 2013, reprezentantul apelantului, Inga Comanici a înaintat o cerere de renunțare parțială la pretențiile din acțiune, în care a declarat că apelantul renunță la pretenția cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama Maria Caporaso, solicitînd astfel admiterea cererii de renunțare parțială la acțiune, anularea parțială a hotărârii Judecătoriei Rîșcani din 09 aprilie 2013 în partea admiterii cerinței cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și încetarea procesului nominalizat.

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2013, a fost admis renunțul la capătul de cerere din apel, privind stabilirea domiciliului copilului Nicolas-Alessandro Caporaso cu mama Maria Caporaso. A fost respins apelul declarat de Mario Caporaso, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 aprilie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată declarată de Mario Caporaso împotriva Mariei Caporaso (Boico) privind desfacerea căsătoriei.

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, concluzia primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel, prin cererea de concretizare a cerințelor Caporaso Mario a solicitat:

- desfacerea cătoriei încheiate între el și Caporaso (Boico) Maria;
- obligarea Mariei Cporaso (Boico) de a nu-i crea impedimente de a participa la educația și instruirea copilului Nicolas – Alesandro Caporaso.

Instanța de recurs menționează că, nici prima instanță, și nici instanța de apel nu sau expus pe marginea capătului de cerere ce ține de obligarea Mariei Cporaso (Boico) de a nu-i crea impedimente de a participa la educația și instruirea copilului Nicolas – Alesandro Caporaso în partea dispozitivă a actelor de dispoziție.

În acest sens, Colegiul menționează că, circumstanțele expuse denotă o eroare judiciară care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, deoarece instanțele de judecată nu s-au expus în fond pe margine capătului de acțiune ce ține de obligarea Mariei Cporaso (Boico) de a nu-i crea impedimente de a participa la educația și instruirea copilului.

Totodată, Colegiul reține argumentul recurentului precum că, instanța de apel a examinat pricina în absența sa, fapt care atrage încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Astfel, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție costată că, instanța de apel la judecarea pricinii nu au respectat normele de drept procedural.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată o eroare judiciară care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, din care considerente decizia instanței de apel urmează a fi casată, iar pricina remisă pentru rejudecare în instanța de apel.

Instanța de recurs, accentuiază faptul că, instanța de apel a pronunțat o decizie cu un caracter prematur, deoarece nu sa expus asupra tuturor capetelor de cerere și a examinat pricina în absența apelantului.

Totodată, Colegiul Curții Supreme de Justiție menționează că, în conformitate cu art. 239 C.P.C., hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Iar în conformitate cu art. 241 alin. (5) C.P.C., în motivare se indică circumstanțele pricinii constatate de instanță, probele care se întemeiază concluziile ei privitor la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Mai mult decât atât, în conformitate cu art. 373 C.P.C., (1) instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. (2) în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. (3) în cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. (4) Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. (5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

În sprijinul normelor naționale vin și reglementările Curții Europene, astfel, instanța de recurs reiterează că, obligația de motivare a hotărârilor judecătorești se regăsește în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului și își are izvorul în dreptul oricărei părți în cadrul unei proceduri să prezinte judecătorului observațiile și argumentele sale (CEDO, hotărârea Werner c. Austria din 24.11.1997),

combinat cu dreptul părților și că aceste observații și argumente să fie examinate în mod efectiv (CEDO, hotărîrea Van de Hurk c. Olanda din 19.04.1994), iar obligația de motivare a hotărîrilor este singurul mijloc prin care se poate verifica respectarea drepturilor menționate anterior, ca piloni de bază ai dreptului la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, avînd în vedere faptul că eroarea judiciară a instanței de apel, nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Inga Comanici în interesele lui Caporaso Mario, a casa integral decizia instanței de apel și a remite pricina pentru rejudecare în instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) C.P.C., Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de Inga Comanici în interesele lui Caporaso Mario.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Mario Caporaso împotriva Mariei Caporaso (Boico) privind desfacerea căsătoriei, cu remiterea pricinii pentru rejudecare în instanța de apel – Curtea de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecător

/Semnătura/ Valeriu Doagă

Judecători

/Semnătura/ Ala Cobăneanu

/Semnătura/ Sveatoslav Moldovan

/Semnătura/ Ion Vîlcov

/Semnătura/ Vera Macinskaia

Copia corespunde originalului

Judecător:

Vera Macinskaia